

Financiële keten moet transparant

Door Wilco Schoonderbeek

De recente ontwikkelingen op de financiële markten tonen aan dat om tijdig een crisis te kunnen bezweren inzicht in de financiële keten, en samenwerking tussen partijen in deze keten, noodzakelijk is.

De onrust van vorige week op de financiële markten vond zijn oorsprong in de crisis op de Amerikaanse hypotheekmarkt. Daar zijn leningen verstrekt aan huizenbezitters die niet meer kunnen betalen. Juist de hypotheekmarkt is een bron voor een brede set aan financiële instrumenten die wereldwijd verkocht en verhandeld worden. Hypotheken worden gebundeld en als één pakket doorverkocht (asset backed securities) en daarna weer verkocht in onherkenbare losse pakketjes waarvan elk pakketje weer z'n eigen risicoprofiel heeft (collateralized debt obligations).

De koppeling tussen de bron van de waarde van deze pakketjes (de hypotheek) en de uiteindelijke waarde die de marktpartijen aan de uiteindelijke financiële instrumenten is daarmee erg ondoorzichtig geworden.

De waardebepaling ervan leunt zwaar op hogere wiskunde en is nauwelijks meer op basis van gezond verstand te herleiden. Op het moment dat de markt aan deze waardebepaling gaat twifelen, kan dat leiden tot een crisis zoals vorige week te zien is geweest. Kortom; de complexiteit en de ondoorzichtigheid van deze financiële keten maken het lastig om de omvang van de crisis vast te stellen en snel te bezweren, laat staan te voorspellen. Banken worden hierdoor terughoudend met het verstrekken van nieuwe kredieten zolang de waarde van de financiële instrumenten die ze nog op de plank hebben liggen onzeker is. De gevolgen zijn overal terug te zien. De overvloedig beschikbare kredieten waren een belangrijke aanjager achter de recente fusie en overname golf. Die motor lijkt nu ineens (tijdelijk) stationair te lopen.

Andere industrieën hebben met vergelijkbare uitdagingen te maken gehad en de financiële sector kan daar zijn voordeel mee doen. Een goed voorbeeld is de voedingsmiddelenindustrie. Deze sector beseft als geen ander dat het delen van kennis in de keten hét middel is om een crisis tijdig te bezweren. Door technologische ontwikkelingen zijn er steeds meer mogelijkheden ontstaan om data te vergaren en kennis te delen met anderen. In het geval van een probleem op het gebied van voedselveiligheid (zoals de MKZ crisis) is van elke biefstuk die verkocht is in de supermarkt middels samenwerking tussen producenten, vervoerders en retailers te achterhalen van welke koe deze afkomstig is en in welke weide deze koe heeft staan grazen. Het wordt tijd dat de financiële markten haar koeien leert kennen!

Wilco Schoonderbeek is senior manager bij Protiviti Nederland en richt zich op risicomanagementvraagstukken rondom partnerships, allianties, fusies en overnames. E-mail: wilco.schoonderbeek@protiviti.nl. Website: www.protiviti.nl.

Artikel zoals verschenen op de pagina Optiek in het Financieel Dagblad van 16/08/2007